

Rättviks kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter prioriterad tillsyn i Rättviksskolan
belägen i Rättviks kommun

Tillsyn i Rättviksskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Rättviks kommun under hösten 2015. Rättviksskolan besöktes av Skolinspektionen den 9 och 10 september 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Årskurs 6

Skolverkets statistik för årskurs 6 läsåret 2013/14 visar att eleverna uppnådde betygen A-E i samtliga ämnen, förutom i engelska (92 procent) samt fysik och kemi (94 procent). Högst genomsnittlig betygspoäng var i ämnet engelska, 13,4 poäng (13,8 riket). Lägst poäng var i ämnet musik, 11,7 poäng (13,7 riket).

Årskurs 9

Enligt Skolverkets statistik (SIRIS) för årskurs 9 våren 2015 gällande Rättviksskolan var elevernas genomsnittliga meritvärde 208,4 poäng, vilket är lägre än genomsnittet för riket (224,7 poäng). Av samma statistik framgår vidare att flickornas genomsnittliga meritvärde är högre än pojkarnas, 225,7 respektive 191,9 poäng. Flickornas resultat har varit högre de senaste fem åren.

Den genomsnittliga betygspoängen för respektive ämne var högst i moderna språk (15,2), engelska (14,9) samt i bild (13,9). Lägst var den genomsnittliga betygspoängen i matematik och teknik (12,0) samt hem- och konsumentkunskap och fysik (12,4).

Andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen var 77,7 procent (riket 77,0). Av dessa är ca 80 procent flickor och 75 procent pojkar. Dessa resultat är lägre än motsvarande resultat från de senaste två åren.

Vidare framgår av den nationella statistiken att ca 89 procent av eleverna i årskurs 9 våren 2015 var behöriga till yrkesprogram och cirka 87 procent var behörig till högskoleförberedande program. Dessa resultat är högre än genomsnittet för riket.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Föreläggande	2016-02-26
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att Rättviksskolan behöver förbättra informationen till elever och vårdnadshavare angående elevernas kunskapsutveckling.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Rättviks kommun att senast den 26 februari 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Rättviks kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens utveckling. (3 kap. 4 § och 10 kap. 12 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Fortlöpande informera elever och vårdnadshavare om elevens kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska eleverna fortlöpande informeras om sin utveckling. Även i läroplanen anges att lärare utifrån kursplanernas krav ska allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling och fortlöpande informera elever och hem om studieresultat och utvecklingsbehov.

I intervju med elever, lärare och rektor framkommer att skolan har ett digitalt system i vilket lärare ska ge återkoppling till eleverna angående deras kunskapsutveckling i skolans olika ämnen. Målet med detta system är enligt skolans kvalitetsrapport lå 2014-2015 att eleverna ska äga sitt eget lärande och nå optimal måluppfyllelse genom att arbeta med självvärdering och fokusämnen. I självvärderingsmomentet är den digitala återkopplingen, enligt kvalitetsrapporten, central för att eleverna ska veta hur de ligger till i de olika skolämnena och veta vad de behöver åstadkomma och göra för att förbättra sitt kunnande och nå till nästa betygssteg, s.k. formativ bedömning. Därefter väljer eleverna ut ett eller två fokusämnen, dvs. ämnen som eleverna har möjlighet att fokusera extra mycket på. Av kvalitetsrapporten framgår vidare att informationen i det digitala verktyget ska ges fortlöpande under läsåret och vara uppdaterad, relevant och attraktiv för eleverna att eftersöka (Rättviksskolans kvalitetsrapport Lå 2014-2015).

Lärarna uppger att eleverna leder sina egna utvecklingssamtal och att de vid utvecklingssamtalet utgår från den information som finns skriven i det digitala verktyget om deras kunskapsutveckling. Eleverna uttrycker dock i intervju att det är stor skillnad mellan olika lärares återkoppling i det digitala verktyget. En del lärare ger en nyanserad och tydlig beskrivning av vad eleverna behöver åstadkomma för att utvecklas i ämnet och få ett bättre betyg. Enligt de intervjuade eleverna finns det också lärare på skolan som inte ger någon återkoppling alls, eller att återkopplingen är så knapphändig att den inte är till någon hjälp för eleverna. Eleverna säger att de "svävar i ovisshet över vad de ska lära sig och förstå i dessa ämnen".

Även vid lärar- och rektorsintervjun framkommer det att återkopplingen till eleverna angående deras kunskapsutveckling skiljer sig lärare emellan. Enligt rektor är lärares fortlöpande återkoppling i det digitala systemet och elevernas självvärdering en viktig och central process för elevernas kunskapsutveckling på Rättviksskolan. För att nå högre måluppfyllelse har skolan under de senaste åren haft fokus på att förbättra informationen till eleverna om deras kunskapsutveckling i det digitala systemet. Rektor anser att lärares återkoppling borde bli mer medveten och strukturerad och fungera bättre än den gör idag.

Skolinspektionen bedömer utifrån samtliga intervjuer och dokumentstudier, bland annat skolans kvalitetsrapport Lå 2014-2015 att lärarna vid Rättviksskolan inte i tillräcklig utsträckning informerar eleverna om deras kunskapsutveckling, och genom det inte ger eleverna förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Skolan använder ett digitalt system där alla lärare förväntas ge eleverna återkoppling och information om deras kunskapsutveckling. Enligt eleverna, används dock inte detta system av alla lärare eller så är informationen mycket knapphändig. Även lärare och

rektor uttrycker i intervjuer att informationen borde blir mer strukturerad. När lärare ger återkoppling och vägledning kring vad eleverna behöver utveckla vidare och beskriver hur man tillsammans ska ta sig dit, skapar skolan goda förutsättningar för eleverna att lära och utvecklas.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom Rättviks kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Rättviks kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att fullfölja sina skyldigheter för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att

kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Katarina Håkansson

Beslutsfattare

Gunnel Weinz

Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Rättviksskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Rättviksskolan

Rättviksskolan är en kommunal grundskola som omfattar årskurserna 6-9. Vid tiden för Skolinspektionens tillsyn går cirka 350 elever på Rättviksskolan. På skolan bedrivs undervisningen i åldershomogena grupper, klasserna är 3-parallelliga.

Skolan leds av en rektor samt en biträdande rektor.